

χαβάνι

Τετάρτη, 11 Ιουλίου 2012

10:09 πμ

Σημασία:

- ο αρχαίος όλμος, το ιγδίον > γουδι βλ.λ. γουδί στο ΑΣ8 ΦΑΓΕΙΝ
- Κύριο χαρακτηριστικό της βομβάρδας ήταν ότι έφερε κυρίως «χαβάνια» πυροβόλα (όλμους), των οποίων η βολή ήταν «επισκηπτικού» τύπου και εξαπολύταν με αυξημένη γωνία υψώσεως.
- Η χρήση τους ήταν πολύ διαδεδομένη κατά τις πολιορκίες καθώς ο βαθμός ανύψωσης της κάννης (μεγαλύτερος των κανονιών) πρόσδιδε μια αυξημένη καμπύλη τροχιά στο βλήμα, το οποίο κατάφερνε να ξεπεράσει τα τείχη και να εκραγεί στο εσωτερικό του αμυνόμενου χώρου,
- Τα χαβάνια βρισκόντουσαν στο καταστρώμα της βομβάρδας και τα χρησιμοποιούσαν ειδικότερα για βομβαρδισμούς παράκτιων πόλεων, φρουρίων και άλλων χερσαίων εγκαταστάσεων, μία «ειδίκευση» από την οποία πήραν οι βομβάρδες αυτή την ονομασία.

Ετυμολογία:

- Από το τουρκικό havan που σημαίνει:
 - όλμος
Στο ποντιακό ιδίωμα το γουδί λέγεται λουμί<ολμίον<υποκοριστικό του ολμος πβλ. επώνυμο Λουμίδης
 - γουδί
 - μηχανήμα για την κοπή καπνού

Εγκυκλοπαιδικά

ολμος

A. a round smooth stone

(περιφερής λίθος μάρμαρος, Hsch.), “χεΐρας ἀπὸ ξίφεϊ τμήξας ἀπὸ τ’ αὐχένα κόψας, ὄλμον δ’ ὡς ἔσσενε κυλίνδεσθαι δι’ ὀμίλου” Il.11.147 (from which passage it was taken to signify the human trunk, Poll.2.162, EM460.17).

II. later, any cylindrical or bowl-shaped body :

1. mortar, Hes.Op.423, Hdt.1.200, IG22.1126.24, 12(5).872.82(Tenos, iii B. C.), PLille9.9 (iii B. C.), etc.

2. kneading trough, Ar.V.201,238.

3. τρυπιο καθισμα επι του οποιου προφήτευε η Πυθία.Απο εδώ η παροιμία , “έν ὄλμω κοιμᾶσθαι”

Plu.Pron.2.14 ; και “έν ὄλμω εὐνάσω” Zen.3.63 ; Ομοιομορφο : το καθοικι, δοχειον νυκτός.

τοῦ τοίχου τὸ μέρος τοῦ κατὰ τὸν ὄλμον (στο ναό του Αμφιαράου στη Ραμνούντα), “Εφ.Αρχ.” 1909.271.

b. υποστηριγμα, “καθίσας τὸν ἄνθρωπον ὀκλάξ ἐπὶ ὄλμων δύο” Hp.Haem.4.

4. σκευος για ποτο Menesth.1.

5. επιστόμιο φλάουτου, αυλού, Eur.267, cf. Poll.4.70, and v. ὑφόλμιον 11.

6. dial, “ὄλμου τοῦ λιθίνου ὃς ἐκαλεῖτο Ἑλληνιστὶ [γν] ὤμων” PHib.1.27.26 (iii B. C.).

7. λιθοι που εχρησιμοποιουνταν ως ζυγια, σταθμά , Παροιμία. “ὄλμος ὑπὲρ κεφαλῆς” Lib.Ep.473.3.

ολμισκος = το θηλυκο μερος του γιγγλυμου, του μεντεσε, του ρεζέ μιας πορτας. Λογω του σχήματος

Ξενόγλωσσα

Λατινικά MORTARIUM

Ιταλικά mortaio, mastio

Αγγλικά mortar

Γαλλικά mortier

Συνώνυμα

Μπομπάρδα

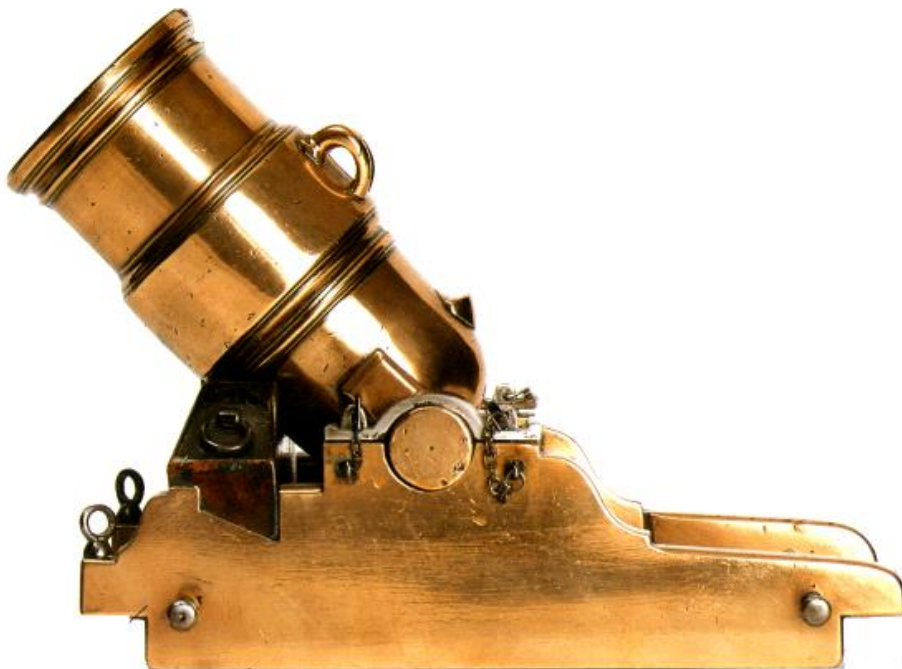
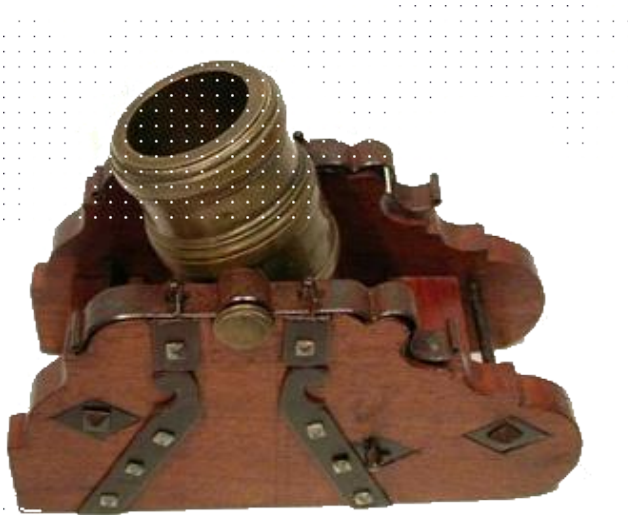
Στην Κέρκυρα διατηρούνται τρεις μπομπάρδες (οβιδοβόλα/όλμοι) των 1.000 ελαφρών βενετικών λιβρών (0,301Kg) οι οποίες αποτελούσαν μέρος του πυροβολικού που

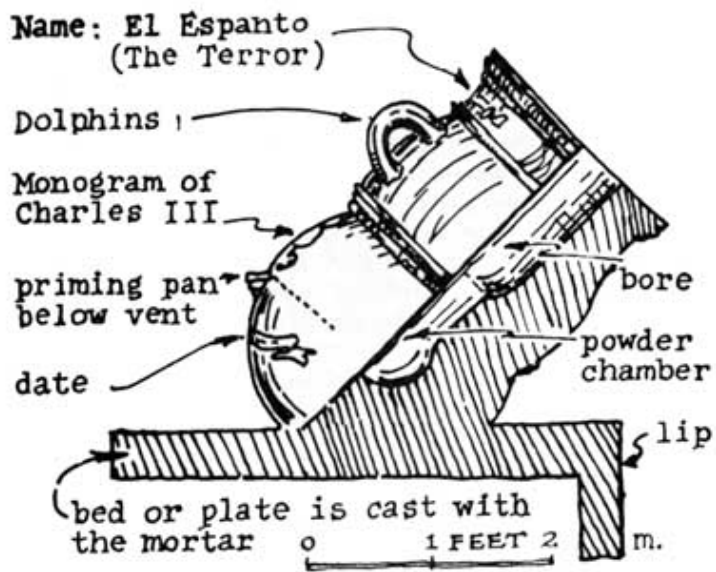
κατασκευάστηκε κατόπιν παραγγελίας της Γαληνοτάτης στα αγγλικά χυτήρια του Thomas Western το 1684, εποχή κατά την οποία η αγγλική μεταλλουργική βιομηχανία είχε το τεχνολογικό προβάδισμα στην Ευρώπη. Τα όπλα αυτά αποτελούν τα πρώτα σιδηρά πυροβόλα μεγάλου διαμετρήματος που εξόπλισαν την Βενετία. βλ. εικόνα 1

Εικόνες

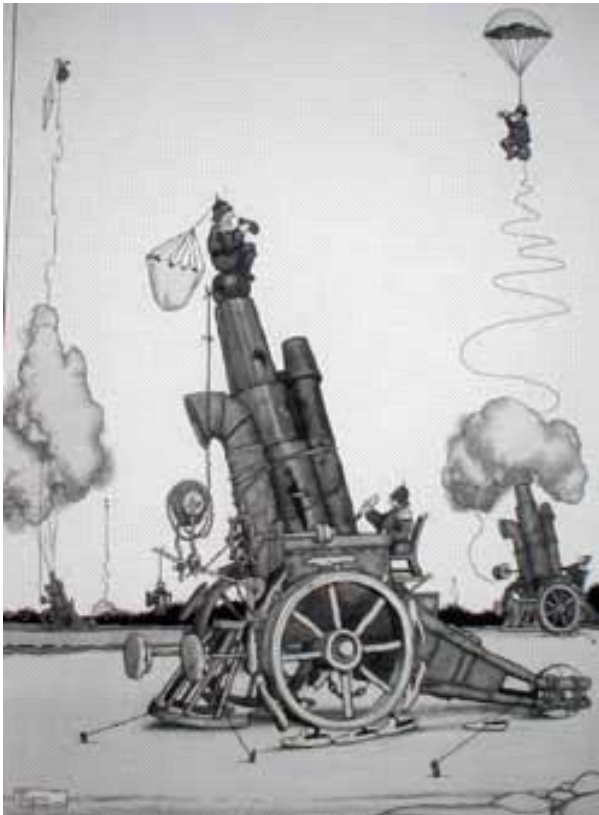

ΕΙΚΟΝΑ 1 - ΜΠΟΜΠΑΡΔΑ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΙΣΠΑΝΙΚΟΣ ΟΛΜΟΣ (σκαρίφημα)

Επισκηπτικές βολές με το μάτι του γελοιογράφου

<http://www.cartoonmuseum.org/>

Φράσεις

Βλ .εγκυκλοπαιδικά

Τοπώνυμα

Παροιμίες

Βλ .εγκυκλοπαιδικά

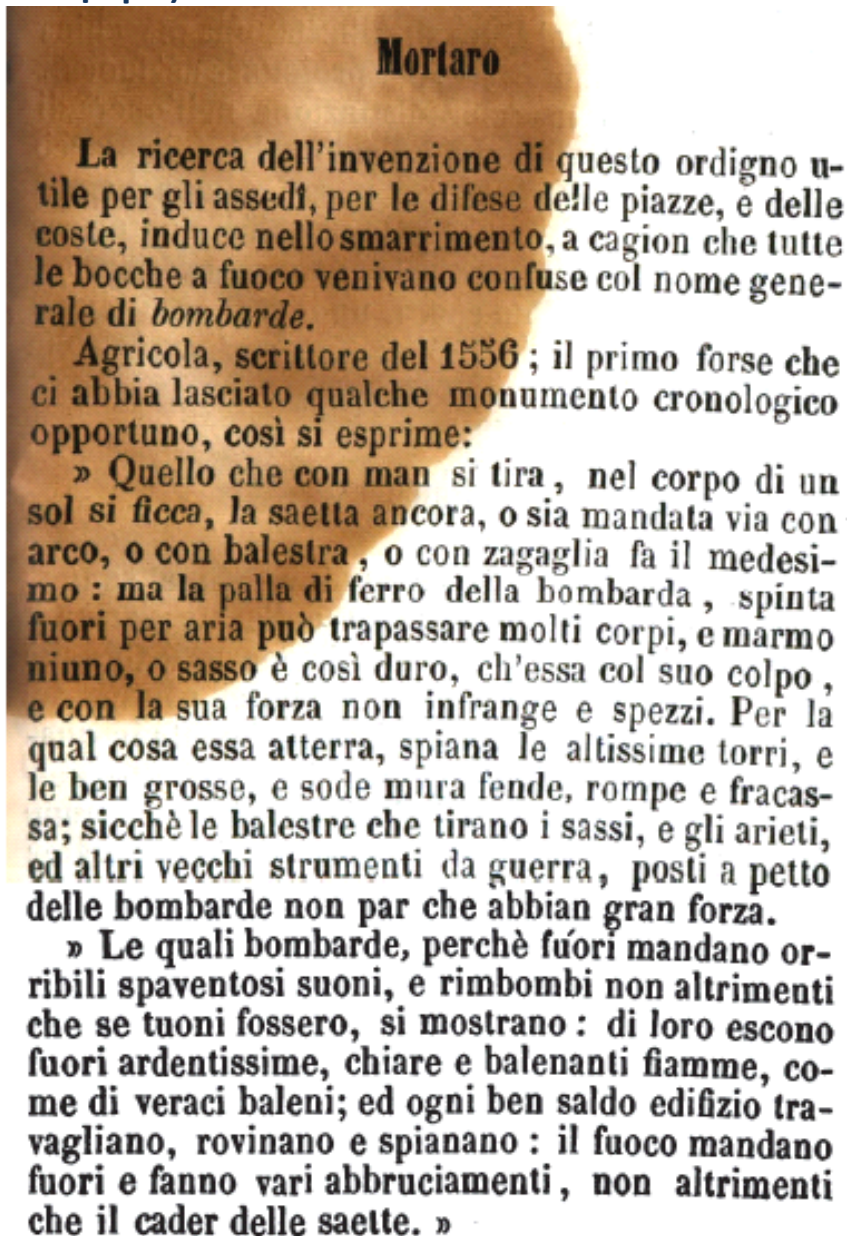
Screen clipping taken: 7/9/2012 4:38 μμ

Ποίηση

Φτάνει ο Μπολίβαρ καβαλώντας σαϊτάρι.
Παραμονεύει ορθή κουλέμπρα γκαστρωμένη.
Βότανα τρίβει η Περουβάνα σε **μορτάρι**
και μασουλάει φαρμακωμένη μανιτάρι.

Νίκος Καββαδίας - Γκεβάρα

Αναφορές

9500.65 [70]

Βιβλιογραφία

9500

Τίτλος: Antologia ovvero raccolta sull'origine ed invenzione delle armi, delle antiche macchine da guerra e delle moderne fortificazioni

Συγγραφέας: Luigi Formisano

Εκδότης: Nobile

Έτος: 1855

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis